

ESTER LIBER

ur. 1936; Ulanów

Miejsce i czas wydarzeń	Izrael, współczesność
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", refleksja, pamięć

Refleksja o wojnie i pamięci

Jak przyjeżdżam do Polski, to jest mój kraj też. Jak ja słyszę, że Rosja robi wam ciężko, to obchodzi mnie. Pamiętajcie rok 1939, jak się zaczęła wojna. Pamiętajcie, żeby to więcej nie przyszło, żeby nie zabijano ludzi, które nie są winne nic. Ja myślę, że Żydzi nie robiły coś niedobrego dla Polski. A zabito trzy i pół milionów Żydów polskich tylko.

Jak mówię to do Niemców, ja nie mogę, mnie dusi. Nie mogę zapomnieć tego, tego nie można zapominać. Nie można nigdy zapominać. Może dobre rzeczy zapomina się, tego ja nie mogę. To słowo „mama”, jak przyszedłam do koleżanek moich, to prosiłam [żebym mogła mówić do nich] ima [matka] po hebrajsku: ima Sara, ima Pnina. One zawsze mi mówiły: „Mnie też wołałaś: mama.” Brakuje mi tego słowa. Już teraz moja mama pewnie by nie żyła, mój ojciec też nie, bo oni urodzili się po tysiąc dziewięćset i któryś roku. To by pewnie nie żyli. Ale dla mnie oni są młodzi, ja zawsze ich widzę młodych.

Data i miejsce nagrania	2017-12-03, Hajfa
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"